

Pathologie zenuwstelsel

H14 boek Medische kennis

Wat gaan we vandaag doen?

Etiologie, symptomen, diagnose en therapie van aandoeningen van het zenuwstelsel;

- Essentiële tremor
- Migraine
- Trigeminus neuralgie
- Facialisparesie
- Polyneuropathie
- carpaletunnelsyndroom
- TIA, CVA

Essentiële tremor

- Tremor is een ritmische, bevende, onwillekeurige beweging

Essentiële tremor=tremor zonder aantoonbare oorzaak.

Weet je aandoeningen met een tremor met aantoonbare oorzaak?

Essentiële tremor

- Oorzaak: onbekend, erfelijk
- Ontstaat vaak op jong volwassen leeftijd, vooral in de handen
- Bij vermoeidheid, door cafeïne, spanningen of het uitvoeren van een bepaalde beweging wordt het erger
- Tremor neemt vaak af bij alcohol gebruik (risico alcoholmisbruik!)

migraine

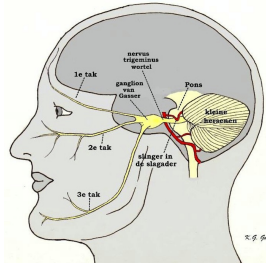
- Vooral bij vrouwen (verdwijnt vaak bij zwangerschap en na overgang)
- Symptomen: Hoofdpijn in aanvallen met misselijkheid/braken. Lichtschuw en last van geluid
- Soorten:
  - Common migraine: migraine zonder aura
  - Klassieke migraine: migraine met aura
  - Migraine accompagnée (met verlamningsverschijnselen)
- Oorzaak: onbekend (bloedvaten in de hersenen vernauwen zich eerst en verwijden daarna)
- Therapie: medicatie (zie farma)

Andere soorten hoofdpijn

- Spanningshoofdpijn
- Pijnstillers afhankelijke hoofdpijn!
- Cluster hoofdpijn (extreem heftige borende pijn aan 1 kant, vaak rond het oog) "suicidal headache" vooral bij mannen en kan uitgelokt worden door alcohol

Trigeminusneuralgie

- "aangezichtspijn"
- Nervus trigeminus verzorgd gevoel in gezicht
- Patiënt heeft bij prikkeling zenuw door eten, scheren etc. Pijscheuten in gezicht
- Oorzaak onbekend
- Therapie: medicijnen die helpen bij neuropatische pijn (zenuwpijn) of evt. Zenuw uitschakelen (met röntgenstraling, warmte of ok)

facialisparese: aangezichtsverlamming

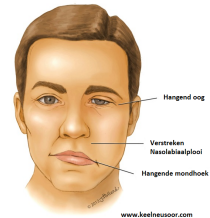
- Komt veel voor
- Veel oorzaken
- Meestal acute idiopathische (=oorzaak onbekend) vorm; Bell's parese
- soms relatie met Herpes Simplex Virus

Symptomen: voorhoofd niet kunnen fronsen aan 1 kant, hangende mondhoek (kan tanden niet laten zien), oog aan 1 kant kan niet gesloten worden.

Spoed afspraak

Therapie: gaat vaak vanzelf over (duurt wel lang, maanden) corticosteroiden helpen soms in het herstel.

Oog moet s' nachts afgeplakt worden anders droogt het uit

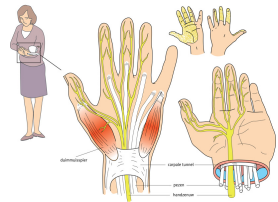

polyneuropathie

- Poly=veel
- Polyneuropathie= veel verschillende zenuwen zijn aangetast
- Oorzaken: DM ! En alcoholmisbruik maar ook veel andere zeldzamere oorzaken
- Symptomen; min of meer symmetrische klachten vaak sensibel (doof gevoel, tintelingen, prikkelingen maar pijn kan ook) later soms ook motorische klachten (verlamningsverschijnselen zoals klapvoet)
- Start aan voeten later ook onderbenen en soms armen
- Therapie: afhankelijk van oorzaak (bij DM is goede glucosewaarden belangrijk) en eventueel pijnstillers die werken bij neuropatische pijn

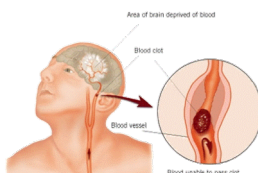
Carpaletunnelsyndroom

- Komt veel voor, vooral bij vrouwen
- Oorzaak: zenuwen beklemd in "carpale tunnel" in pols
- Symptomen: prikkelingen, tintelingen doof gevoel of pijn in de handpalm en vingers. Pijn vaak s' nachts
- Therapie: rust (spalk), injectie of eventueel operatie

CVA: Cerebrovasculair accident

http://www.hartstichting.nl/hart_en_vaten/beroerte/filmpjes_beroerte

CVA

- CVA: cerebrovasculair accident "ongeluk" in de bloedvaten van de hersenen= "beroerte"

Indeling CVA:

- TIA (eigenlijk voorbode): Transient Ischemic Attack
- herseninfarct
- hersenbloeding

80 % is TIA/herseninfarct veroorzaakt door trombose (in door atherosclerose beschadigde arteriën) of door embolie (uit a. carotis, a. vertebralis of linker atrium van het hart bij atriumfibrilleren)

20% hersenbloeding

TIA/CVA

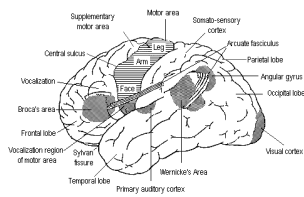
TIA: transient ischemic attack (voorbij gaande aanval van zuurstofgebrek in de hersenen)

- kortdurende uitvalsverschijnselen bijvoorbeeld niet goed kunnen gebruiken van 1 arm , blindheid etc.
- Uitvalsymptomen vaak snel weer verdwenen, in ieder geval binnen 24 uur
- NIET onschuldig, vaak voorbode van permanent CVA! (10 % zelfs binnen 2 weken na de TIA)

herken een beroerte FAST

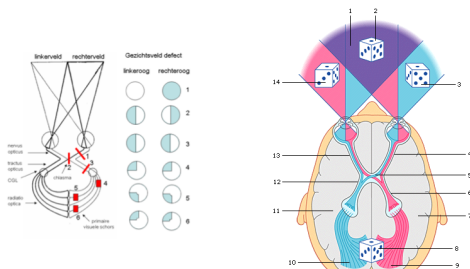
symptomen afhankelijk van plaats CVA

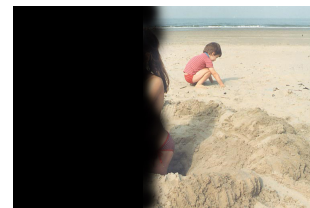
symptomen

- **hemiparese** (halfzijdige verlamming). Na het CVA eerst slappe verlamming, later spastische verlamming
- **hemianopsie** (halfzijdige gezichtsvelduitval) het gaat om gezichtsveld van de helft van het gezichtsveld van beide ogen (vergelijk met bril waarbij beide glazen voor de helft zijn afgeplakt)

hemianopsie zie www.oogartsen.nl

hemianopsie

afasie

Afasie = Taalstoornis
(Nb taalcentrum meestal in linker hemisfeer, dus bij rechtszijdige hemi-parese kun je afasie verwachten)

- Motorische afasie (taalbegrip intact)
- Sensorische afasie (geen taalbegrip)

vervolg symptomen CVA

- langzaam en onzeker gedrag (li)
- dysarthrie (spraakstoornis door verlamming spieren die mondmotoriek verzorgen)
- apraxie (onvermogen doelgerichte handelingen uit te voeren)
- agnosie (stoornis in het herkennen van prikkels zoals geluid, voorwerpen niet herkennen etc)

symptomen CVA vervolg

- neglect (Re) wereld wordt niet waargenomen aan aangedane zijde (bord maar half leeg eten, botsen tegen deuren etc)
- emotioneel labiel
- geheugenstoornissen
- coördinatie stoornissen
- problemen ruimtelijke inschatting (Re)
- impulsief en gehaast gedrag (Re)
- Initiatief verlies (Re)
- verandert tijdsgevoel (Re)
- overschatting eigen mogelijkheden (Re)

neglect

- <https://www.hersenstichting.nl/alles-over-hersenen/hersenaandoeningen/neglect>

risico factoren

- hypertensie
- DM
- roken
- verhoogd cholesterol
- overgewicht

preventie is meest belangrijk

therapie

- belangrijk onderscheid infarct/ bloeding met CT-scan
- Therapie bij infarct:
- < 6 uur **trombolyse** ;bloedingsrisico! dus op stroke unit
  - zoeken naar oorzaak embolie
  - Bij infarct anti-coagulantia (bloedverdunners) ascal, sintromitis, marcoumar
  - verhoogde bloeddruk behandelen
  - verhoogd cholesterol behandelen : statinen
  - overgewicht, DM, roken stoppen
- Therapie bij bloeding:
Bloeding proberen te stoppen
- Langdurige revalidatie

- Vragen?

Huiswerk:

Voor volgende week rest H14 aflezen
opdracht afmaken